

Turizm Akademik Dergisi

Tourism Academic Journal

www.turizmakademik.com

Turizm ve Suç Arasındaki İlişki ve Suçun Önlenmesine Yönelik Teoriler

Ertan Çakmakçı^a

^a Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Milas Meslek Yüksekokulu, Muğla

Özet

Turizmin sosyal, kültürel ve ekonomik bir faaliyet olması, onun toplumsal bir takım olgularla da iç içe geçmesine neden olmaktadır. Bu toplumsal olgulardan bir tanesi de suçla ilgilidir. Turizm ve suç arasında iki yönlü bir ilişki vardır. İlki, turizmin gelişmesi ya da turist gelişlerin artması ile suç arasında pozitif bir ilişki söz konusudur. İkincisi, suç ve özellikle de turistlere karşı işlenen suçların artması ile turizm talebi arasında negatif bir ilişkinin varlığından bahsedebiliriz. Turizm talebini etkileyen en önemli unsurlardan biri olan güven, turistlerin satın alma davranışı üzerinde etkilidir. Güven, güvenlik algısını etkiler ve suç ile ilişkilidir. Bu çalışma konuyu her iki yönden analiz etmeyi ve turistlere yönelik suçun engellenmesi için ya da genel olarak suçun önlenmesi için tarafların alması gereken önlemler üzerine odaklanmaktadır. Bir yandan suçun işlenmesine neden olan faktörler neler olduğu, öte yandan turistik bölgelerin mekânsal özelliklerinin suçun engellenmesi için nasıl yapılandırılması gerektiği üzerinde durulacaktır. Turizm bölgelerindeki suça ilişkin istatistiklerin yetersiz oluşu ya da başka bir deyişle işlenen suçların turizm ile ilişkilendirmedeki eksiklikler nedeniyle konu daha çok kavramsal düzeyde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm Talebi, Suç, Turist, Turistik Bölge.

Abstract

The fact that tourism is a social, cultural and economical factor causes it to mix with various social phenomenon. One of these phenomenon is related to crime. There is a bidirectional relationship between tourism and crime. First, there is a positive relationship between tourism development or increase in tourist arrivals and crime. Secondly, we may talk about the existence of a negative relationship between crime and especially the increase of crimes against tourists and tourism demand. The confidence which is the most effective factor in tourism demand is very effective on tourists purchase behaviours. Confidence effects security perception and it is related to crime. This study focuses on measurements of crime prevention which should be taken to analyze the issue from both sides and for the crime prevention against tourists or on the whole. It will be also studied how to properly configured the spatial characteristics of touristic areas by determining the factors for committing a crime. Owing to unsatisfactory crime statistics in tourism regions, in other words unsatisfactory proof for correlation of crime and tourism, the subject has been discussed on conceptual level.

Key Words: Tourism Demand, Crime, Tourist, Touristic Area.

Jel Code: K42, L83, Z13

GİRİŞ

Turizm, bir boş zaman aktivitesi olarak günümüzde küresel düzeyde gelişme göstermiş bir sektördür. Gelişmiş batı ekonomilerinin çoğu, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan beri, gelir seviyesi, harcanabilir zaman, hareketlilik ve eğitim seviyesinde hızlı bir artış göstermiştir. Bunun sonucu olarak boş zaman aktivitelerine olan talep artmıştır. En önemli boş zaman endüstrisi de turizm ile ilişkilidir (Walmsley, 1981).

Turizm bir insan aktivitesi olarak suça karşı duyarlıdır ve hızlı tepki verir (Gugulethu, 2010). İnsan ilişkilerine dayalı olması nedeniyle, uluslar, kültürler ve topluluklar arası sosyal, kültürel ve ekonomik bağları güçlendirir, ama bazen de bu ilişkilere zarar verebilir.

Turizm 1980'ler ve 1990'lar boyunca dünya çapında en hızlı büyüyen aktivitelerden biri olmuştur. 1975-2000 uluslararası turist hareketliliği yıllık ortalama %4,6'lık bir artış göstermiştir (Bianca, 2012). 2013 yılında uluslararası turist gelişleri 1.087 milyara ve turizm gelirleri de 1,159 trilyon dolara ulaşmıştır. Türkiye'ye 2013 yılı itibariyle yaklaşık 37,8 milyon turist giriş yapmış ve yaklaşık 28 milyar \$ gelir elde edilmiştir. Dünya turizminde turist sayısı bakımından 6. ve turizm gelirleri bakımından ise 12. sıradadır (UNWTO, 2014).

Turizmdeki bu hızlı artış, zaten bu artışa paralel bir kentsel düzenleme imkânı bulunmayan turistik yörelerde suç için fırsatların doğmasına neden olabilir. Bir yöreye yönelik belli mevsimlerde yüksek orandaki ziyaretçi akını, o yörenin kapasite sınırlarına dayanan ve bazen de onu aşan bir şekilde kalabalık ortamlar yaratır. Bir yandan yöre, bölgeye çalışmak için gelenler nedeniyle geçici göç dalgaları yaşarken, öte yandan suçlular için bulunmaz fırsatlar yaratır. İlâveten, nüfusun muazzam artışı karşısında, emniyet güçlerinin bu artışa paralel olarak takviye edilmemesi durumunda, bölgenin suç faaliyetleri açısından kontrolünü güçleştirecek ve böylece suçluların kendilerini saklamaları da kolaylaşacaktır.

Turizm sosyal ve ekonomik bir olay olduğundan dolayı, bir yandan yerel ekonomiye ve yerleşimlere olumlu ekonomik faydalar sağlarken, diğer yandan negatif yönden çevre ve sosyal yönlerden olumsuz bir takım etkileri olabilir. Turizmdeki bu olumsuz etkiler hesaba katılmadığında gelişmenin sürdürülmesi mümkün olmaz (Bianca, 2012).

Suç insanların emniyet ve güvenliğini, mülkünü, iyi olma duygularının yanı sıra sosyal düzeni tehdit eden evrensel bir sosyal olgudur. En önemlisi insanların ya-

şam kalitesini düşürür. Eğer bir kişinin yaşam kalitesi suç tarafından etkileniyorsa, suçun kendisi bir sosyal sorun olarak görünür. Dünya çapındaki birçok ülkede, özellikle gözde mekânlarda, turistlere karşı işlenen suçlar büyük bir tehdit haline gelmiştir (Gugulethu, 2010).

Turistlere karşı işlenen suçlar, turizm sektörünün gelişimi ile birlikte ortaya çıkan yeni bir olgu değildir. Giddens (1990) turistlere karşı işlenen suçların, kurbanlar ve ailelerinin yanı sıra pek çok insanı da etkilediğini belirtiyor. Çünkü turistlerin tatsız deneyimleri yaygın medya tarafından ya da turistin kendisi tarafından arkadaşlarına ve ailelerine ağızdan ağza yolla aktarılmaktadır. Kötü tanıtıma maruz kalacak olan turizm bölgesine yönelik turizm talebi azalacaktır (Gugulethu, 2010).

Hooghe, Vanhoutte, Hardyns & Bircan (2011) coğrafi olarak suçların dağılımını gösterdikleri haritalarında, turistik bölgelerin olağanüstü yüksek suç oranları ile kendine özgü bir rolü olabileceğini göstermektedirler. Bu bir yandan, yaz mevsiminde bu bölgelerin sakinlerinin sayılarının resmi nüfus sayımından yüksek olması nedeniyle suç oranlarını hesaplamada bir ölçüm hatası olarak da kabul edilebilir. Diğer yandan, turizm suçla ilişkili olarak gösterilir. Hooghe ve arkadaşları yine de, suç eylemlerini kimin işlediğinin bilinmediğini, bu yüzden, turistlerin kendilerinin suç davranışlarının bazı biçimleriyle mi ilişkili oldukları (örneğin, kumar ve uyuşturucu) ya da suç davranışının farklı biçimleri için potansiyel kurban olup olmadıklarının bilinmediğini belirtiyorlar. Ayrıca kitle turizmi, yerel toplumsal dokunun bozulması, toplumun kolektif güçlendirme düzeyinin azaltılması ile ilişkili olabilir.

Turizm-suç arasındaki ilişkiyi her iki yönden, yani, turizm talebindeki artışın suç üzerine etkisi ve suç faaliyetlerindeki artışın turizm talebine etkisini ayrı ayrı yönlerden incelemekte fayda vardır. Aşağıda bu konular ayrı başlıklar altında incelenecektir ve ayrıca turistik yörelerde suç faaliyetlerini azaltmak için ne gibi önlemler alınması gerektiği üzerinde durulacaktır.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Turizmin Suça Etkisi

Turizm ile suç arasında pozitif yönlü bir ilişki vardır. Turist gelişlerindeki artışa bağlı olarak işlenen suç sayılarında bir artış olduğu literatürde genel kabul görmüş bir durumdur. Ancak bunun ne kadarının turist gelişleri ile bağlantılı olduğu konusu çok net değildir. Suçun mağdurlarının kim olduğu konusu da yeterince aydınlığa kavuşturulmamıştır. Literatürde daha çok turistlere karşı işlenen suçlar ön plana çıkarılırken, yöre

halkının bu suç faaliyetlerinden ne derece etkilendiği üzerinde fazlaca durulmamıştır. Güvenlik açısından bakıldığında, turistler bir dizi suça karşı savunmasız özelliklere sahiptirler. Bu yüzden, onlar istatistiksel olarak yerel halka göre daha fazla mağdur olma durumuyla karşı karşıyadır (Barker, 2002).

Yılmaz & Günayergün (2006)'ün "Türkiye'de Şehir Asayiş Suçları: Dağılım ve Başlıca Özellikleri" çalışmasında illere göre mala ve şahsa karşı işlenen suçlarının bir dağılımı verilmiştir. Buna göre, Türkiye'de suç oranının en yüksek olduğu on şehir; sırasıyla (10000 kişide) Antalya (1372), Bartın (1255), Niğde (1228), Burdur (1196), Mersin (1077), Muğla (965), Kastamonu (963), Gaziantep (950), Bursa (928) ve Ardahan'dır. Bu sıralama içerisinde turistik bölge olarak sadece Antalya ve Muğla'nın olması ve diğer illerde turizm bölgesi olmamasına rağmen suç oranlarındaki yüksek seyir nedeniyle bu durumun ne kadarının turizmle ilgili olduğunu, ne kadarının diğer etkenlere bağlı olduğunu kestirmek zordur.

Yılmaz & Günayergün (2006), Antalya, Mersin, Bursa, Gaziantep ve Muğla'nın oluşturduğu grup büyük nüfuslu, şehirleşme oranı (Muğla hariç) ve sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi yüksek ve göç alan (Gaziantep dışında) yerler olduklarına dikkat çekmişlerdir. Bu gruptakilerin toplam asayiş suçları içerisinde mala karşı suçun belirgin fazlalığı da (Muğla dışında) ortak özelliklerindedir. Diğer grubu oluşturan Bartın, Niğde, Burdur, Kastamonu ve Ardahan ise Türkiye'de az nüfuslu, şehirleşme ve sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi düşük, göç veren yerlerdir ve toplam asayiş suçları içerisinde şahsa karşı suçlar fazladır.

Elbette turistlere karşı işlenen suçlar, onların daha kolay hedefler olmasından kaynaklanıyor olabilir. Turizm, turistler, yerel iş yerleri, ev sahibi yönetimler ve toplumlar arası interaktif bir ilişkiler bütünüdür. Birleşik Devletlerde ikinci en büyük endüstri hizmet endüstrisidir ve doğrudan ve dolaylı olarak 200 milyondan fazla kişiye iş yaratır. 100 milyardan fazla gelir üretir. Turizmdeki büyüme suç için fırsatların artmasına da yol açar. Bazı yüksek popülerliği olan turizm mekânlarında önemli ekonomik suçlar işlenir. Bunun birkaç nedeni vardır. Birincisi, turistler kazançlı hedeflerdir. Çünkü onlar para ve diğer değerli eşyalarını yanlarında taşır. İkincisi, turistler savunmasızdır. Çünkü onlar tatilde iken daha rahat davranırlar ve korumasızdırlar ve bazen de dikkatsizdirler. Son olarak, turistlerin suçları bildirme ve şüpheliler aleyhine tanıklık etme olasılıkları daha düşüktür. Çünkü problemleri önlemek ya da seyahatlerine geri dönmek arzusu içindedirler. Ryan (1990) ve Kelly (1993) ilaveten turistik

yerlerdeki yasa dışı mal ve hizmetlere olan talebin de bazı suç vakalarına yol açtığını belirtmişlerdir (Bianci, 2012; Gensor, 2004).

Turistlere karşı suçlarda hırsızlık en yaygın suç olmasına rağmen, fiziksel ve cinsel saldırı, kredi kartı sahtekârlığı ve dolandırıcılık gibi diğer suçlara da turistler açıktır. Birçok yetişkinlere yönelik eğlence merkezlerinin olduğu yerlerde, turistler toplu halde olmaları nedeniyle suçlular tarafından hedeftedirler. Ayrıca turistlere karşı suçlar daha çok suç oranlarının yüksek olduğu yerlerde görülür (Gensor, 2004).

Turistler farkında olmadan rutin tatil davranışları olarak, boş zaman aktiviteleri ve spor yaparken aşırılıkları ve tehlikeli davranışları ve alkol tüketimi nedeniyle de soruna katkıda bulunabilmektedirler. Onlar ayrıca şu şekillerde kurban olmaya katkıda bulunabilirler; (Gensor, 2004)

- Büyük miktarlarda paranın taşınması ve gösterilmesi,
- Tehlikeli yerleri ziyaret, izole edilmiş yerlerde ya da karanlık sokaklarda yürüme,
- Kamuya açık alanlarda değerli eşyalarını görünürde bırakmak ve
- Bir turist gibi görünmek.

Bazı turistlerin kendileri, tatildeyken güvenlik bilincini düşürme eğilimindedirler, risk alma davranışının keyfini çıkarır ve alışılmadık ortamlara girerler ki, bunlar onların suç faaliyetlerine maruz kalma riskini artırır (Barker, 2002).

Turistler belirli yerlerde kümelenirler. Oteller, moteller, şehir merkezleri, alışveriş binaları, barlar, restoranlar, turistik yerler, plajlar, havaalanları suçlular ile kurbanların karşılaştıkları potansiyel noktalardır. Barlar ve gece kulüpleri gibi mekânlar yoğun içki içilen ve yaşamdaki kısıtlamaların getirdiği özgürlük duygusunun teşvik edildiği yerlerdir.

Turizm bölgeleri yankesiciler, dolandırıcılar, hırsızlar, çete üyeleri ve soyguncuların eylemlerini gerçekleştirmeye uygun alanlar sağlar. Turist kümeleri ayrıca teröristlere çok sayıda insana karşı eylemler için fırsat tanır. Bazı turistik bölgeler ayrıca popüler emeklilik alanları olarak, yaşlılara karşı suçlarda potansiyel olarak önemli artışlar yaratır.

Turistik yerlerin fiziksel özellikleri de suça katkıda bulunabilir. Örneğin, loş ışıklı bir park ile eski bir otel ve güvenlik görevlisi olmayan ve kamera ile izlenmeyen bir yer turist için risk içerebilir. Ayrıca turistik böl-

geler anomilik ve nüfusun yüksek bir devir oranı olarak karakterize olmuş yerlerdir. Bu da, polislerin suçla ilgisi olmayan trafik hacmindeki muazzam artışlar ve diğer rutin işlerle uğraşmak zorunda kalmaları nedeniyle, suçluların kendilerini gizlemelerine olanak sağlar (Grenson, 2004; Walmsley, 1981).

Aynı zamanda turist bölgeleri alternatif yaşam biçimlerinin merkezi yerleridir. Alışkanlıklara bağlı uyuşturucu gibi belli suç tipleri daha fazla görülebilir (Walmsley, 1981).

Nüfusun büyüme oranlarının yanı sıra, nüfusun yaş yapısı da önemlidir. Çünkü suçlular ve kurbanların her ikisi de belli yaş gruplarında yoğunlaşır. Örneğin, Biles & Swanton (1977) suçluların büyük bir çoğunluğunun 15-24 yaş grupları arasında olduğunu, suçun kurbanlarının ise yaşlı insanlar olduğunu belirtmektedirler (Walmsley, 1981).

Walmsley'e göre, ciddi suçlardan daha çok suçta odaklanmak gereklidir. Çünkü turizm ile ilgili suçlar ciddi suçlar olmamasına rağmen yine de polisin zamanının çoğu bunlara gitmektedir (Walmsley, 1981).

Kleck & Chiricos (2002), suç faaliyetleri ile ilgili olarak motivasyon ve fırsat kavramlarına dikkat çekmektedirler. Eğer motivasyon teorileri suça istek ile ilgili ise, fırsat teorileri kriminal hedeflerin koruyuculuk ve tedariki üzerine odaklanır. Onlara göre, yüksek gelire sahip olanların bireysel varlıkları hırsızlar için hedef oluşturur ve bu nedenle suçun yüksek kazançlı bir bileşene yönelmesine neden olur.

Kleck & Chiricos'a göre, işsizlik mülke karşı suçları artırmaktadır. Ekonomik eşyaların artan koruması ve dolaşımındaki azalmada suç ilişkilerinde işsizliğin rolü, fırsat teorilerine başvurularak vurgulanır. Maksimum fırsat etkileri işsizlik seviyelerine eş ve daha duyarlı olacaktır. Oysa maksimum motivasyon etkileri gecikmeli olarak tahmin edilecektir. Çünkü tasarruf durumu, işsizlik kazançları ve kısa vadedeki sosyal destekler potansiyel olarak doğrudan motivasyon etkilerini azaltır (Kleck & Chiricos, 2002).

Kleck & Chiricos suç ilişkilerinde işsizliğin rolüne ve suç için fırsatların varlığına dikkat çekmektedirler. Turizm bölgelerinin işsizlik anlamında değil ama, suç için uygun fırsatların oluşmasına zemin hazırladığı iddia edilebilir.

Bu konuyla bağlantılı olarak, suçun ortaya çıkmasında rol oynayan faktörlerle ilgili iki teori vardır. Schiebler, Crotts & Hollinger (1996) ve Crotts (1996), turizm ve suç arasındaki ilişkiyi anlamada iki adet teori önermişlerdir. Bunlar rutin faaliyetler teorisi ve sıcak nokta teorisi (Williams, 2010).

Rutin faaliyetler teorisi suç eylemlerinin suçlular için rutin faaliyetler olduğunu söyler. Suçun gerçekleşmesi için üç unsur vardır: uygun bir kurban ya da hedef, motive olmuş bir fail- genellikle suç yaşam tarzı benimsemiş birisi- ve turizm bölgelerinde yeterli güvenliği sağlayacak polis olmaması. Rutin faaliyetler teorisine göre, suçları minimize etmenin anahtarı kolluk güçlerinin varlığını artırmaktır.

Sıcak nokta teorisi, yağmacı suçların ortaya çıkmasına fırsat sağlayan sektöre ilişkin konumlara odaklanır. Ryan & Kinder (1999) krimajenik sıcak nokta yerleri olarak barları, gece kulüplerini ve turistlere sprittiz ve fuhuş hizmeti sağlayan yerleri belirtirler. Bu alanları ziyaret eden turistlerin suçun mağduru olma olasılıkları daha yüksektir.

Turizmin tek başına bir yöredeki suçun artmasında ne kadar etkili olduğunu ortaya koyan çeşitli araştırmalar vardır. Boxill (1995)'in çalışmasında ortaya koyduğu üzere, "suç oranlarındaki artışın yalnızca %5'i turistlerin gelişile açıklanabilir" demektedir (Bourne, 2010).

Bianca'nın çalışmasında, toplam suç ve mülkiyete ilişkin suçların turizm ile güçlü pozitif bağlantılı olduğu teyid edilirken, kişilere karşı suçlarda (saldırı, cinayet, tecavüz, kız-adam kaçırma) ise marjinal bir bağlantı tespit edilmiştir (Bianca, 2012: 3).

Turizm ve suç arasındaki bağlantı bize kurbanların ziyaretçiler ya da yerleşikler olduğunu söylemez. Yalnızca negatif dışsallıkların potansiyel bir kaynağı olarak turizm ve suç arasında bir bağlantı olduğunu gösterir (Bianca, 2012: 4).

Bianca, gelir düzeyi ve işsizliğin önemli olduğunu ve suç ile pozitif bir korelasyon oluşturduğunu belirtiyor. Dolayısıyla her iki değişkendeki yüzde 1'lik artışın, suç oranlarını sırasıyla %0,089 ve %0,041 yükselttiğini ifade ediyor. Beklendiği üzere, turizm suç faaliyetlerini pozitif yönde etkilediğini, gelenlerdeki her yüzde 1'lik artışın toplam suç oranındaki artışı %0.018 oranında yükselttiğini belirtiyor (Bianca, 2012).

Barker (2002)'a göre, istatistiki olarak ulusal ve deniz aşırı turistlerin mağduriyet oranları arasında turizm-ilişkili suç modelleri açısından anlamlı bir farklılık yoktur.

Pizam'ın 1982'de Birleşik Devletlerde ulusal çapta yaptığı bir anket çalışmasında turizm ile suç arasında çok küçük bir bağlantı bulmuştur. Buna karşın, daha sonraki (1989) cross-cultural (çapraz kültür) çalışmasında turizmin organize suçların artışına yol açacağı algısına ulaşmıştır (Albuquerque & McElroy, 1999).

Ryan (1993), bir turizm-suç tipolojisi kullanarak beş tip senaryo tanımlar. İlki, turist kazara kurban olarak yanlış zamanda, yanlış yerde bulunur ve özellikle işaretlenmiş hedef gibidir. İkincisi, krimojenik bir mekânda, gece hayatı, hazcı kültürü ve sayısız potansiyel kurbanlar olarak (bazıları sarhoş, bazıları uyuşturucu etkisinde) görünürler. Üçüncüsü, bir kurban yaratan olarak endüstrinin kendisidir. Çünkü turistler tatilde daha fazla risk alma eğilimindedirler ve evlerindeki rutin güvenlik ölçütlerinden daha az ölçüde dikkatlidirler. Onların sayıları arttıkça yerel düşmanlık oluşur, bu yüzden de onları dolandırma istekliliği, hile ve saldırılar artar. Dördüncüsü, turistler sapkın aktiviteleri önemli ölçüde talep edenler olarak görünürler. Beşincisi, kendilerini ve turizm kaynaklarını kriminal olay için spesifik hedefler olarak tanımlarlar (Albuquerque, 1999).

Ryan (1993)'ın senaryoları turistlerin niçin özellikle suçun kurbanları olduğunu anlamamızı sağlıyor. Onlar rahatlamak ve eğlenmek için gelmişlerdir ve bireysel güvenlikleri konusu ikincildir. Otel personellerinden, taksicilerden ve çeşitli yerel halktan sıcak dostluklar görmelerine rağmen, turistlerin evde aldığı normal önlemleri alma olasılıkları daha azdır. Kilitli ya da kiltsiz motorlu araçlarda ya da yalnız plajda, açıkça görünür şekilde değerli eşyalar bırakırlar. Otel odaları çok güvenli değildir ve kameralar, para ve mücevherler ortaklıkta bırakılır. Ayrıca onlar yeni çevreye yabancıdırlar, bazen ıssız bir koyda ya da çoğunluğu yerel halkın yaşadığı belli mahallelerde dolaşırlar. Onların ayrıca uyuşturucu satıcıları, seyyar satıcılar ve diğerleri ile karşılaşma olasılıkları fazladır, bu yüzden, olası mağduriyetlere açıktırlar. Kısacası, turistler üzerlerinde ya da odalarında çokça değerli taşınabilir eşyalara sahip olanlar olarak, kolay ve tercih edilebilir hedefler olarak görünürler. Onlar ayrıca bir suçu bildirmede çeşitli güçlüklerle ve zaman nedeniyle daha az istekli davranırlar. Eğer bir suçu bildirilirse saldırgan(lar)ı tanımlamaları daha az mümkündür. Çünkü yabancılık ve ırksal farklılıktan dolayı ya da eğer saldırgan yakalanır ya da tutuklanırsa tanık olarak dönmek zorunda kalacakları için bunu yapmazlar (Albuquerque, 1999).

Suçun Turizm Talebine Etkisi

Turizm ve suç arasındaki ilişkinin diğer bir yönünü de suçun turizm talebi üzerine etkisi oluşturur. Bu anlamda suç faaliyetlerinin turizm talebi üzerine negatif etkisinden bahsedebiliriz. Konunun en önemli noktası güven ve güvenlik sorunudur. Bir turistik yöreye olan talebin belirleyici unsurlarının başında güvenlik gelmektedir. Turistin gideceği yerle ilgili olarak canına ve/veya malına gelebilecek tehdit algısı, turistlerin karar

verme sürecini etkileyecektir. Özellikle savaş, iç karışıklıklar, terör, cinayet vb. olayların çoklukla yaşandığı mimli yerler bu manada güvensiz olarak algılanılır ve turizm talebi üzerinde ciddi etki yaratır.

Ataç (2007)'in Wekerle & Whitzman (1995)'dan aktardığı üzere suç korkusu, "kişinin bireysel güvenliğini tehlike altında hissetmesi sonucunda duyduğu korku ve güvensizlik hissi" olarak tanımlanmaktadır. Bu korku ya da his, kişinin içerisinde bulunduğu mekânla doğrudan ilişkilidir. Korku kişilerde kentsel mekânda saldırıya uğrama, gasp edilme ya da bir başkasına karşı işlenen herhangi bir suça tanık olma gibi suç korkuları nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle suç korkusu toplumda en az suç olayları kadar gerçek bir endişe yaratmaktadır (Ataç, 2007).

Güvensiz bir ortamda, farklılıkların dostane çözümleri ve kararları konusu sorunludur. Güvensizlik güven yelpazesinin karşıt ucundadır ve zaman içerisinde bireyin yaşamında geliştirmiş olduğu kültürü üzerinden beslenir. Fiziksel çatışmalar ya da suçlar, suç olayını doğuran olaydan daha gerçek bir olaydır. Yüksek güven ortamında olduğu gibi, insanlar genellikle anlaşmazlıkları çözmek için şiddete başvuramazlar. Buna karşın düşük güven ya da güvensizlik ortamında bunun tersi bir durum vardır. Bu nedenle yüksek suç, düşük güven ortamının bir göstergesidir (Bournie, 2010).

Eğer insanlar birbirlerine düşük bir güven ya da güvensizlik duyuyorsa, bu durumda kendi kültürünün bir parçası olmayan turistlere nasıl davranır?

Francis Fukuyama (1995) güveni şöyle tanımlıyor; "toplumun diğer üyeleri adına, paylaşılan ortak normlara dayalı, düzenli, dürüst ve kooperatif davranışın bir topluluk içinde ortaya çıkan beklentisidir". Fukuyama gibi, Covey ve Merill ve diğer bilim adamları da güvenin; sosyal sermayenin geliştirilmesi, kalkınma ve insan ilişkilerinin tüm biçimleri için önemli olduğunu vurgularlar (Bournie, 2010).

Bournie (2010), suç ve turizm arasında negatif bir ilişki olduğunu Harriot (2003b)'nin çalışmasına dayanarak ifade etmektedir. Suç ve mağduriyet korkusu ve/veya suç algısı incelemesinde iki değişken arasında negatif bir istatistiksel ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Turistlere karşı suçlar mekânın imajına önemli ölçüde zarar verdiğinden turizmi engelleyebilir. Bu yüzden başarılı bir turizm için en önemli koşullardan birisi suçu kontrol altına almak ve turist güvenliğini garanti etmektir. Ayrıca medyanın turistlere karşı işlenen suçları sık sık ifşa etmesi kamu algısı üzerin-

de olumsuz etki yaratır (Grenson, 2004). Çoğunlukla medya tarafından bildirilen yüksek suç oranının algısı, gözde turistik yerleri ziyaret etmekten uluslararası ve yerli turistleri caydırır. Turistler suç riski ile karşılaşabilecekleri yerleri ziyaret etme konusunda duyarlıdır (Gugulethu, 2010).

Turizm faaliyetleri ile yakından ilişkili olarak, uluslararası alanda yapılan bir takım etkinlikler nedeniyle bölge suç için açık hale gelebilir. Ev sahibi ülkenin bu anlamda yeterli güvenlik önlemlerini alması ve gelen ziyaretçilerin güvenliğinin sağlanması önemli bir konudur.

Etkinliklerde çok sayıda turistin bulunması suç için fırsatların doğmasına uygun bir ortam oluşturabilir. Bu tür sonuçlar, etkinliklere ev sahipliği yapan turistik bölgelerde önemli planlama ve güvenlik konularını beraberinde getirir. Turist güvenliğini tehdit, etkinliklere ev sahipliği yapanların en ciddi problemleri arasındadır (Barker, 2002).

Suç ve güvenlik kaygıları, ister gerçek, ister algılanan olsun, davranışı, gidilecek yer seçimini ve memnuniyeti doğrudan etkileyebilir. Turistler aşırı bir şekilde kaygı duyduklarında, seyahatlerini iptal edebilirler, erteleyebilirler ya da daha az risk içeren alternatif yerleri seçebilirler (Barker, 2002).

Tarihi kanıtlar, ev sahipliği etkinliklerinin ciddi olumsuzluklara yol açabileceğini gösterir. Etkinliklerin sezonluk etkisi yerel yaşam tarzlarında aksamalara, kalabalığın artmasına, fiyatların şişmesine neden olabilir ve turizme karşı yerleşik hayal kırıklığına yol açabilir.

Suçun Önlenmesine İlişkin Teoriler

Turizm ve suç arasındaki ilişkiyi ortaya koymanın anlamı, suçun turistik yerlerde neden oluştuğunun anlaşılması ve bunu önlemeye yönelik çabalara kaynaklık etmesidir. Bu anlamda kentsel mekanlar ve spesifik olarak turizm yerleşim alanlarındaki suçun önlenmesine yönelik kentsel düzenlemeler, coğrafik olarak yerleşim yerinin konumu, gözetleme ve güvenlik önlemleri, polis kolluk kuvvetlerinin yapısı ve uzmanlığı, turistlerin ve acentelerinin suç ile ilgili bilgi ve bilinç düzeyi konularının incelenmesi yararlı olacaktır.

Sosyolojik teoriler suçun çevreyle ilişkilerini inceler. Suçu, çevrenin değişimi ile ortaya çıkan sosyal değişimin bir fonksiyonu olarak açıklamaya çalışır. İlk olarak Chicago Okulu'nun çalışmaları, ekolojik bölgelerin sosyal yaşam üzerindeki etkilerini ortaya koymuştur. Bu çalışmalar, kentlerde kırsal alanlarda olduğu gibi bir geleneksel hayat tarzının bulunmadığı, kentte yaşamın yüzeysel olduğu, insanların birbirlerini

tanımadığı, ilişkilerin gelip geçici, akrabalık ve dostluk bağlarının zayıf olduğu noktasında birleşmişlerdir. Dolayısıyla, geleneksel sosyal ilişkilerin zayıflaması toplumsal olarak örgütlenememeye yol açmakta, bu da suçluluğun oluşmasında en önemli etken olarak görülmektedir (Aksoy, 2007; Beşe, 2004).

Suç önlemenin kent planlamanın konuları arasına girdiği günümüzde, fiziksel çevreye bu amaçla ne şekilde müdahale edilmesi gerektiği halen tartışılan bir konudur. Bu konuda Jacobs 1964'te, şehirlerde insan aktivitesinin artması ile kişilerin birbirini gözleyebileceği fırsatı bulacağını ve bunun suçu azaltabileceğini vurgulamıştır (Düzgün, 2007).

Düzgün'ün Hillier & Rooksby (2005) ve Apak & ark. (2002)'den aktardığı üzere, "fiziksel çevredeki fırsatlar suçun başlıca sebebidir" görüşü, suçun önlenmesi için kentsel tasarım alanına giren çalışmaların arkasındaki temel motivasyondur. Bu çalışmalardaki bir diğer amaç, sadece "suç" olayını önlemek değil, kişilerin suçun varlığıyla bağlantılı olan endişesi ya da başka bir deyişle "suç korkusu"nu da önlemektir.

Geleneksel kriminoloji suçun genel nedenleri ve insanların neden suç işlediği ile ilgilenirken, çevresel kriminoloji suç desenleri, suçun meydana gelmesi için oluşan fırsatlar, mağdurların olaylar içerisinde korunması ve olayların olduğu çevreler ile ilgilenir (Brantingham ve Brantingham, 1998; akt. Düzgün, 2007).

Felson & Clarke (1998) bireylerin suça eğilimi ne kadar fazla olursa olsun, suçu gerçekleştirilebilmek için bazı fiziksel engelleri aşabilmesi gerektiğini belirtir. Çevresel kriminolojinin asıl amacı, belli suçların belirli suçlular tarafından işlenmesini detaylandırmak yerine, suçun oluşması için olanakları sağlayan davranışların ve çevresel faktörlerin dağılımını anlamaktır. Çevresel kriminolojide temel olarak üç suç teorisi vardır (Felson & Clarke, 1998; akt. Düzgün, 2007).

1. Rasyonel tercih teorisi
2. Suç deseni teorisi
3. Gündelik aktiviteler teorisi

"Rasyonel tercih" teorisine göre, suçluların suç işleyip işlememe seçenekleri olanaklara ve kazanımlara göre değerlendirilir.

Felson & Clarke (1998) bu teoriye göre, eğer gerekli olanaklar sağlanırsa herhangi bir insanın da suç işleyebileceğini iddia ederler. Örneğin, "bir ayaklanma sırasında camı kırılmış bir dükkânın içerisindeki bir televizyonu daha önce hiç hırsızlık yapmamış bir insan da

alabilir” demektedirler. Rasyonel tercih teorisine göre bireyler riskin fazla olduğu ve kazanımların az olduğu bir durumda suç işlemeyi tercih etmezler. Suç önlemede rasyonel tercih teorisi kullanılarak neden bazı durumlarda bireylerin suç işledikleri de anlaşılabilir. Rasyonel tercih teorisi, suç analistleri ve polis teşkilatı açısından riskleri azaltıp daha az suçun işlenmesinin sağlanmasında kullanılır. Rasyonel tercih bakış açısı dünyaya suçluların gözünden bakar; suçlunun suç tercihlerini anlamaya çalışır. Ancak şu da bilinmelidir ki, suçluların büyük bir kısmı uzun vadede getiri ve götürülerini hesaplamadan, en açık ve çabuk işleyebilecekleri suça göre hesaplarını yaparlar (Felson & Clarke, 1998; akt. Düzgün, 2007).

“Suç deseni” teorisine göre suç, genellikle suçluların ve mağdur/hedefin aktivite alanlarının kesiştiği yerlerde meydana gelir. Hem suçlu hem de mağdur, daha tanıdık olduğu yerlere gider. Örneğin, suçlu daha çok iş merkezlerinin ve alışveriş merkezlerinin olduğu, tanıdığı ve kalabalık alanlarda bulunuyorsa, alışveriş merkezine giden insanların suça maruz kalma olasılıkları daha fazladır (Felson & Clarke, 1998; akt. Düzgün, 2007).

Düzgün (2007)’e göre, yerel suç desenleri bireylerin fiziksel çevreleriyle nasıl iletişim içerisinde oldukları ve bunun suça fırsat yaratıp, yaratmayacağı hakkında bilgi verir. Suç deseni teorisi, mekânda ve zamanda hareket eden insanların ve eşyaların suça nasıl dâhil olduğu ile ilgilenir.

“Gündelik aktiviteler” teorisine göre suç ancak, suçlu, mağdur/hedef ve bir mekânda korunma eksikliği olarak tanımlanan suç üçgeni oluştuğunda meydana gelir. Hedef insan veya bir eşya olabilir. Hedef suçlunun gözünde şu dört unsurla belirlenir: değer (malın değeri), taşınabilirlik (kolay taşınabilen değerli eşyalar), görünürlük (hedefin görünebilirliği), erişilebilirlik (hedefin erişilebilirliği) (Felson & Clarke, 1998; akt. Düzgün, 2007).

Gündelik aktiviteler teorisi toplumda oluşan davranış değişikliklerinin suçun oluşması için gerekli olanakları nasıl değiştirdiğine odaklanır. Günümüzde gündelik aktivite teorisi ile ilgili verilebilecek en iyi örnek, iletişimi hızlandıran ve son yıllarda oldukça yaygınlaşan internet kullanımınıdır. İnternet yeni ve farklı suç tiplerinin yaygınlaşmasına olanak sağlamıştır. Bilgisayar korsanlığı, bilgisayar yoluyla cinsel istismar vb. bu suç tiplerinin birkaçıdır. Gündelik aktiviteler teorisine göre davranış biçimleri değiştirilerek suçu teşvik eden olanaklar da indirgenebilir (Düzgün, 2007).

Yukarıda sözü edilen suç teorilerinden yararlanarak geliştirilen ve bugün batı şehirlerinde en çok kullanı-

lan suç önleme yöntemi duruma dayalı suç önlemdir. “Duruma dayalı suç önleme” İngiltere’de 1980’li yıllarda çevresel kriminolojinin suçu oluşturan çevresel şartların ve bu şartları bertaraf etmek için gerekli olan çözümlerin araştırılması ile başlamıştır. Clarke (1997) bireylerin ve toplumların suç üçgeni ve teorilere göre suç olanaklarını azaltabilecekleri teknikleri sınıflandırmışlardır. Bu önlemler beş temel kategoride incelenebilir (Clarke & Eck, 2005; akt. Düzgün, 2007):

1. Suçlunun suçu işlemek için daha fazla güç harcamasını sağlamak. Hedefi zorlaştırmak (alarm sistemi kurma, kilitleme, vb.), tesislere girişleri kontrol etmek (giriş kapılarını azaltma), çıkışların izlenilebilmesi (kamera koymak, kart sistemi vb.), suçluları caydırmak (polis kuvvetlerini fazlaştırmak), suç işleme araçlarını kontrol etmek (kanunlarda gerekli zorlaştırmalar yapmak, silah edinmeyi zorlaştırma) gibi önlemleri içerir.
2. Suçlunun suçu işlemek için gireceği riski fazlaştırmak. Suçlunun yakalanabilme ihtimalinin daha fazla olduğunu düşünüp, suçu işleyip işlemeyeceğini daha fazla düşünmesini sağlamayı amaçlamaktadır.
3. Suçlunun suçu işlediğinde kazanımlarını azaltmak. Bu kategori hedefi gizlemek (arabada değerli eşyaların bırakılmaması ya da görünmeyecek bir yere saklanması), hedefin yerini değiştirmek (daha az para taşımak), malı/ürünü kimliklendirmek (cep telefonlarına verilen özel numaralar), kanundışı satışları engellemek (uyuşturucu ticaretinin fazla olduğu alanları kontrol altında tutmak), yararlardan mahrum bırakmak (suç işlendiğinde kazanılacakları minimuma indirmek) gibi suçun suçlunun gözündeki değerini azaltmayı amaçlamıştır.
4. Suçlunun suç işleme güdüsünü azaltmak. Suç işlemeyi teşvik eden stresli ve karışık sosyal ve çevresel koşulların değişmesini amaçlar. Özellikle insanların bir arada bulunduğu ortamlardaki beklemeden veya kalabalıktan kaynaklanan ve stresi artırıcı faktörlerin azaltılmasına yönelik önlemleri ifade eder.
5. Hafifletici nedenleri azaltmak. Yasalar ile uyumlu bir şekilde kural koyma, talimatlar yapılandırma, tehlikelere karşı uyarıcı olmak gibi sosyal deneyimleri değiştirmeyi amaçlar.

Bir ülkeyi ziyaret eden turistler kendini koruma ve suça ilişkin ilgili grupların davranışlarının farkında ol-

malıdır. Kültürel tabuları, normları ya da değerleri yanlış anlama ya da uygunsuz tepki turiste karşı işlenen bir suçun nedeni olabilir.

Bir turistin anlayışı onu suça karşı savunmasız hale getirmektedir. Çevre hakkındaki bilgi eksikliği ve yerleşik halkın istenmeyen asosyal davranışları turiste karşı bir takım suç eylemlerine neden olabilir. Turiste karşı suçları minimize etmede, broşürler ve el ilanları yoluyla tur operatörlerinin ve turistlerin eğitilmesi gerekir (Bourne, 2010).

Bourne, etkili bir strateji için şu genel hususları önerir:

1. Suç ile ilgili endişeleri tanımlamak ve gidermek için turizm sektörü ile birlikte çalışmak. Polis temsilcileri otel/motel, kongre ve turizm ile ilgili sorunları ve endişeleri anlamak için turizm kurulları ve çalışmalarına katılmalı ve ortak suç önleme programları geliştirmemeliler. Polis, turizm yetkililerine yerel suç hakkında sürekli bilgi vermelidir.
2. Polis ve özel güvenlik görevlilerinin eğitimi turist ile ilgili güvenlik meselelerine yönelik olmalıdır. Polisler ve özel güvenlik görevlileri, turistlerin yüz yüze kalabilecekleri belli suçlar ve bunların kaynaklarını ve bu kaynaklara nasıl erişebileceklerini bilmeliler. Ayrıca turistleri acil durum barınakları, ulaşım hizmetleri ve yabancı elçiliklere erişmek ve çeşitli adalet süreçlerini izlemeleri için yardımcı olmak için hazırlanmalıdır.
3. Ceza davalarında turist mağdurların tanıklıkları kolaylaştırılmalıdır. Turist mağdurlar tanıklık ederlerse tatil beldelerinden geri dönemeyecekleri, bunun masraflı ve zaman alıcı olması düşüncesiyle hareket ederler. Bu yüzden, örneğin, Hawaii'de suç mağduru turistlerin telekonferans aracılığıyla tanıklık etmelerini sağlayan bir yönetmelik vardır.
4. Getirilen özel vergiler ile turistik bölgelerde özel güvenlik önlemlerini desteklemek.
5. Konuk mağduriyetlerini azaltacak uygulamaları benimsemek için otel/moteller teşvik edilmelidir. Bu uygulamalar arasında şunlar sayılabilir:
  - Binalara girmeden önce konukların kimlik gösterme gerekliliği,
  - Her konuk çıkışından sonra, elektronik kapı kilitleme şifrelerinin değiştirilmesi,
  - Emanet kasa kutuları sağlama,

- Gözetleme kameraları kurma ve
  - Tam zamanlı güvenlik görevlisi istihdamı.
6. Turistlere karşı ciddi suçlar işleyenlerin tutuklanması ve mahkum edilmesini sağlayacak bilgi için ödül vermek.
  7. Mağduriyet riskini azaltmak için turistleri eğitmek.
  8. Turistik bölgelerde üniformalı devriyelerin artırılması.
  9. Polis devriyelerini tamamlamak için gönüllü vatandaş devriyeleri dağıtımı.
  10. Yüksek riskli yerlerde gözetim yapılması.
  11. Turistik suç fırsatlarını azaltmak için fiziksel çevrenin düzenlenmesi.

Turistik mekânlardaki suçun oluşumu ile ilgili olarak Hot Spot (Sıcak Nokta) teorisinde de belirtildiği gibi, suçlular ve kurbanlarının kesişme noktalarına özellikle dikkat etmek gerekliliği vardır. Gerek işletme sahibinin alacağı güvenlik önlemleri ve gerekse kolluk güçlerinin buralarda varlıklarını göstermesi suç için caydırıcı olabilir.

Tüm konuyla ilgili yaklaşımlarda belirtildiği üzere, suça ilişkin fırsatların minimize edilmesi için tarafların ortak stratejiler belirlemeleri hem turistlere karşı işlenen suçlarda azalma yaratabilir, hem de dolayısıyla turizm talebine olumsuz yansımaları önlenmiş olur.

YÖNTEM

Bu araştırmada ikincil veri kaynaklarından suça ilişkin olarak ulusal ve uluslar arası alanda yayınlanmış olan istatistik verilerden yararlanılmak suretiyle analiz çalışması yapılmıştır. Araştırmanın Türkiye ile ilgili olarak ele alınan kısmında gerek Emniyet Genel Müdürlüğü ve gerekse TÜİK verilerinin turizm bölgelerine ilişkin bir veri sağlayamaması nedeniyle, iller bazında işlenen mala ve şahsa karşı işlenen suçlarla, asayiş suçları esas alınmak suretiyle, turizm bölgelerine ilişkin olarak suç oranlarında turizm bölgesi olmayan yerlere göre bir farklılık olup olmadığı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Araştırma bu yönüyle istatistik veri toplamak bakımından birtakım sınırlılıklar içermesine rağmen, yapılacak çalışmalar bir turizm bölgesi seçilip oradaki Emniyet Müdürlüğü ile işbirliği içinde çalışılarak yapılırsa turizm ve suç arasındaki ilişkiyi açıklayacak daha pozitif verilere ulaşmak mümkün olabilir.

SONUÇ

Turizm ve suç arasındaki nedensel ilişki birbirini etkiler niteliktedir. Bu etki konu suçun artması olduğunda turizmin pozitif etkisinden bahsedebiliriz. Konu turizm talebi olduğunda ise suçun negatif etkisinden bahsedebiliriz. İlişkinin her iki yönü de literatürde ele alınmış ve beklendiği gibi bir ilişki ortaya çıkmıştır. Ancak bu etkinin ne kadarının turist gelişile ya da suç ile bağlantılı olduğu konusunda tam bir fikir birliği yoktur. Yine de, turizmin suç etkisi ile ilgili istatistiksel olarak anlamlılık düzeyleri oldukça düşük oranda çıkmaktadır. Bunun anlamı, turizmin suçun oluşumuna pozitif yönde bir etkisi var ama diğer faktörlerin -örneğin işsizlik- daha fazla etkisi olduğu yönündedir.

Suçun turizm talebi üzerine negatif etkisinin olduğu tüm yazarlar tarafından belirtilmektedirler ve bu etki turizmin suç etkisinden daha yüksek oranda bir anlamlılık düzeyine sahiptir.

Turizm ve suç arasındaki ilişkiler doğal olarak daha çok sosyal ve kültürel yönlerden incelenirken, suç ve turizm arasındaki ilişki ekonomik açılarından değerlendirilmektedir. Suçun kendisi bir sosyal olgu olarak ister sosyal açıdan, isterse ekonomik açıdan değerlendirilsin, çok yönlü olarak toplumsal düzene etki yaratır.

Turizm ve suç arasındaki karşılıklı ilişkiyi inceleyen çalışmaların ortak noktası, suçun önlenmesi için gerekli önlemlerin neler olabileceği konusunda bir strateji geliştirmek olarak görünmektedir.

Çalışmalardaki ortak kısıtlılık, bu çalışma için de geçerli olmak üzere, suça ilişkin kayıtların düzenli olarak tutulmaması ya da verilere ulaşım olanağının yetersizliği olarak söylenebilir. Bu nedenle, turizmin suç üzerine olan etkilerinin hesaplanmasında zorluklar yaşanmaktadır.

Belli bir turizm beldesi seçilip, bu beldedeki nüfus hareketleri, turist gelişleri ve kalış sıklıkları, işlenen suçların bir envanterinin emniyet birimleri ile yapılacak bir ortak çalışmayla çıkarılması, daha doğru yargılara varmamızı kolaylaştırabilir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, E., (2007), Suç ve Güvenli Kent Yaklaşımı, İçinde M. Karasu (Editör) Kent ve Suç, *TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni*, Sayı: 55, 11-16.
- Albuquerque, K., & McElroy, J., (1999), Tourism and Crime in Caribbean, Elsevier Science Ltd., *Annals of Tourism Research*, Vol.26, No.4.
- Ataç, E., (2007), Suçun Kentsel Mekandaki Algısı; "Güvenlik Hissi", İçinde M. Karasu (Editör) Kent ve Suç, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Sayı: 55, 16-24.
- Barker, M. & ark., (2002), Modeling Tourism Crime-The 2000 America's Cup, *Annals of Tourism Research*, Vol.29 (3), 762-782.
- Bianca, B. & ark., (2012), The Effect of Tourism on Crime in Italy: A Dynamic Panel Approach, *Economics*, Vol.4, 1-24.
- Bourne, P. A., (2010), Crime, Tourism and Trust in a Developing Country, *Current Research Journal of Social Sciences*, 2 (2), 69-83.
- Clarke, R. V. & Erc, J. E., (2005), Crime Analysis For Problem Solvers in 60 Small Steps, *U.S. Department Of Justice Office of Community Oriented Policing Services*, USA.
- Düzgün, Ş., (2007), Suç Olgusuna Teorik Yaklaşımlar ve Disiplinlerarasılık İçinde M. Karasu (Editör) Kent ve Suç, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Sayı: 55, 4-11.
- Felson, M. & Clarke, R. V., (1998), Opportunity Makes The Thief- Practical Theory For Crime Prevention, *Research Development Statistics*, Ed. Barry Webb, 98, 1-44.
- Grenson, R. W. & Leak, K. P., (2004), Crime Against Tourists, *US Department of Justice*, Vol.26.
- Gugulethu, S. N., (2010), The Impact of Crime on Tourism in the City of UMhlatuze, KwaZulu-Natal, *South Asian Journal of Tourism and Heritage*, South Africa, Vol.3, (2), 76-81.
- Hooghe, M. & ark., (2011), Unemployment, Inequality, Poverty and Crime, *British Journal of Criminology*, Vol.51 (1), 1-20.
- Kleck, G. & Chiricos, T., (2002), Unemployment and Property Crime: A Target Specific Assessment of Opportunity and Motivation as Mediating Factors, *Criminology*, Vol.40 (3), 649-680.

Ryan, C., (1993), Crime, Violence, Terrorism and tourism: An accidental or intrinsic relationship?, *Journal Tourism Management*, Vol. 14 (3), 173-183 .

UNWTO, (2014), *Tourism Highlights*, <http://mkt.unwto.org/en/publication/unwto-tourism-highlights-2014-edition>.

Walmsley, R. M. & ark., (1981), *Tourism and Crime: An Australian Perspective*, Department of Geography University of New England, Armidale, NSW 2351.

Williams, K. H., (2010), *An Analysis of Crime Statistics to Tourist Areas and Non-Tourist Areas in New Orleans*, *Caesars Hospitality Research Summit*, Paper 10, University Libraries, Nevada.

Yılmaz, A., & Günayergün, S.,(2006), *Türkiye'de Şehir Asayiş Suçları: Dağılım ve Başlıca Özellikleri*, *Milli Eğitim, Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 35 (170), 230-249.

Extensive Summary

THE RELATIONSHIP BETWEEN TOURISM AND CRIME AND THEORIES FOR THE PREVENTION OF CRIME

Ertan ÇAKMAKCI*

Introduction

The fact that tourism is a social, cultural and economical factor causes it to mix with various social phenomenon. One of these phenomenon is related to crime. Whereas the relationship between tourism and crime are examined in the social and cultural aspects, the impact of crime on tourism is considered in the economic aspects. As a social phenomenon, no matter crime is examined in social or economical aspects, it has the impact on society in various ways.

There is a bidirectional relationship between tourism and crime. First, there is a positive relationship between tourism development or increase in tourist arrivals and crime. Secondly, we may talk about the existence of a negative relationship between crime and especially the increase of crimes against tourists and tourism demand. The confidence which is the most effective factor in tourism demand is very effective on tourists purchase behaviours. Confidence effects security perception and it is related to crime. This study focuses on measurements of crime prevention which should be taken to analyze the issue from both sides and for the crime prevention against tourists or on the whole. It will be also studied how to properly configured the spatial characteristics of touristic areas by determining the factors for committing a crime. It will also be focused on precautions which the agent, local security organizations, accommodation organizations need to ensure to protect the tourists. The importance of prevention of crimes against tourists will be discussed by presenting the reasons of factors allowing the crime occurred, crime circumstances. In this context, "rational choice theory", "crime pattern theory", "daily activities theory" and "hot spots theory" and "routine activities" will be examined.

In spite the fact that crimes against tourists is increased with the arrival of tourists, there is no consensus or data about how much it is related to tourists and how much it is related to the other factors. As the reason of crime against tourists, it is discussed

* Corresponding author at: Muğla Sıtkı Koçman University, Milas Vocational College, Muğla/Turkey
E-mail: ertan.cakmakci48@gmail.com

whether crimes are because of the tourists' strange behaviours or attitudes or their relaxed and careless behaviours.

Method

In this research, analysis study was conducted by using statistical data from secondary sources in relation to the crime that have been published in national and international field. Data from Turkish National Police Department and Turkish Statistical Institute doesn't provide satisfactory information about the part related to Turkey. It is attempted to reveal the difference of the crime ration in touristical area with the non-tourist area by considering the crimes against property and person, public order offenses in the cities.

Result and Evaluation

The causal relationship between tourism and crime are such as to affect each other. We can say that this effect has a positive effect on tourism when the subject is increasing the crime. We can talk about the negative effect of the crime, when the subject is tourism demand. Both aspects of the relationship also is discussed in the literature, there has been a relationship as expected. However, there is no complete consensus that how much this effect is connected with the arrival of tourists or the crime. However, statistical significance, related to the impact of tourism on crime stands out very low rate. This means tourism has a positive influence on the formation of the crimes but other factors – like unemployment has more influence.

Owing to unsatisfactory crime statistics in tourism regions, in other words unsatisfactory proof for correlation of crime and tourism, the subject has been discussed on conceptual level. Although the study has limitations in collecting the statistical data if the studies in a spesific region are made with the help of police department, it may be possible to reach the more positive data to explain the correlation of crime and tourism. In this survey, analysis study is presented by using statistical data which is published in national and international ground.

The common point of the studies which examine the relationship between tourism and crime seems to develop a strategy for necessary measures to prevent crime.

